

REDAKÇÃO
I ADMINISTRACIA
Rua 'Em. Pernes, 842
Prenumerata roczna
W Brazylii 200.000
W Argentyinie, Urug-
waju i Paragwaju
5 pezów argenti-
W U.S.A. itd. 2 dol.
Platna z góry
Cena numeru \$400
Za Kurytybę \$500

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

Primeiro Jorna
em lingua polo-
nêsna na Ameri-
ca do Sul
Adres na listy i prze-
syłki pieniężne:
GAZETA POLSKA
Caixa Postal B
CURITIBA— PARANA

NR. 22 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 2 CZERWCA ROK 1940
DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI
REDAKTOR I WYDAWCA: PAWEŁ NIKODEM

SZTUKA BRAZYLIJSKA

Wybitny malarz daje sławę swemu gniazdu rodzinnemu, młastu Brodowski w Stanie S. Paulo

Wielki dziennik argentyński „La Nación” przynosi w dodatku ilustrowanym z niedzieli dnia 19.5 całą stronę, poświęconą twórczości wybitnego artysty malarza brazylijskiego imieniem Candido Portinari. Rzecz nosi tytuł „Śmiały malarz brazylijski”, wyszła z pod pióra Octavia Ramireza a zdołała szereg odbitek z cenniejszych plócien artysty.

Portinari jest pochodzenia włoskiego, przyszedł na świat w stanie S. Paulo, w miejscowości Brodowski, bliskiej polskiemu sercu, bo noszącej imię znanego i zasłużonego inżyniera. Rodzice pamiętali biedny żywot ubogich imigrantów, Candido był drugim z rzędu ich dzieckiem, wśród dwanaściorga rodzeństwa. Ur. w 1903 r., kształcił się w akademiach sztuk pięknych w Rio i Paryżu. Od szeregu lat zamieszkuje w Rio, przy wybrzeżu Leme, oddany twórczości, unikający świata.

Obrazy jego mają rozgłos, widać w muzeach Rio i Nowego Jorku. Portinari jest jedynym malarzem południowo-amerykańskim, cenionym wysoko w Stanach Zjedn., gdzie instytut Carnegiego przyznał mu nagrodę. Dzieła pendzla Portinari'ego noszą charakter groteskowy a zarazem wybitnie oryginalny. Pełno w nich życia i wyrazu, w swobodnym ujęciu artysty. Autor wyznaje, że nie trzyma się żadnych ustalonych kierunków malarzskich, usiłuje znaleźć swe własne drogi.

Tematy do obrazów czerpie często ze wspomnień młodości, z miasta Brodowski. Płótno „Praça em Brodowski”, przedstawiające pusty plac z zarysami budynków i domów, jest dokumentem historycznej wartości.

A Arte Brasileira
O grande periódico argentino „La Nación” dedica no complemento ilustrado de domingo, 19-5, uma folha inteira a arte de Candido Portinari, pintor brasileiro que vem se impondo ao conceito da crítica. O artigo que leva o título „Um audaz pintor brasileiro” e da lavra de Octavio Ramirez, vem acompanhado de diversos „fac-símiles” das principais creações do artista.

Portinari de descendência italiana, veio ao mundo no Estado de S. Paulo, em Brodowski, lugar que toca bem de perto o coração polonez pois leva o nome do popularmente conhecido e benemerito engenheiro. Os pais de Portinari, como imigrantes que eram, viviam modestamente sendo ele mesmo o segundo filho entre 12 ao todo que possuíam seus pais. Nascido em 1903 estudou na academia de belas artes no Rio e depois em Paris. Há varios anos, reside no Rio, proximo a praia de Leme, isolado do mundo, entregue unicamente à sua arte.

As suas creações já celebres, foram adquiridas, algumas, pelos museus do Rio de Janeiro e Nova Iorque. Portinari é o unico pintor sul americano altamente apreciado nos Estados Unidos

clarou que não se tem guiado por nenhuma escola mas esforça-se por encontrar seus propios caminhos.

Os temas para suas obras toma-os muitas vezes da recordação da mocidade, da cidade, de Brodowski. O quadro „Praça em Brodowski” representando a praça vazia dessa localidade que apenas despoja — será por certo um dia procurado como um documento de valor historico.

Dwa narody przyjacielskie

Agencia polska PAT podaje, wśród innych telegramów z życzeniami, które otrzymał Prezydent Rzplitej z okazji święta narodowego w dniu 3 Maja — tekst depeszy, jaką nadesłał Prezydent Brazylii: „Zechce Wasza Ekscelencja przyjąć szczerą gratulację Rządu i Ludu Brazylijskiego wraz z życzeniami wszelkiej pomyślności dla Narodu Polskiego oraz osobistego szczęścia dla Waszej Ekscelencji (Podpis) Getulio Vargas, Prezydent Republiki Stanów Zjednoczonych Brazylii”. Prezydent Rzplitej odpowiedział w następujących słowach: „Zechce wasza Ekscelencja przyjąć me serdeczne podziękowanie za życzenia wyrażone dla Narodu Polskiego, który jest przyjacielem szlachetnego

Narodu Brazylijskiego. (Podpis) Władysław Raczkiewicz, Prezydent Polski”.

Dois povos amigos

A Agencia Polonesa „PAT” transcreve, entre outros telegramas de felicitações, dirigidos ao Presidente da Republica da Polonia, por ocasião da data nacional, em 3 de Maio, o texto que foi enviado pelo Presidente do Brasil: „Queira Vossa Excolencia aceitar as sinceras felicitações do Governo e do Povo Brasileiro, com os votos pela prosperidade do Povo Polones e pela felicidade pessoal de Vossa Excolencia. (Assinado) Getulio Vargas, Presidente da Republica dos Estados Unidos do Brasil.” O Presidente da Polonia respondeu: „Queira Vossa Excolencia aceitar meus agradecimentos cordiais pelos votos expressados para com o Povo Polones, amigo da nobre Nação Brasileira. (Assinado) Władysław Raczkiewicz, Presidente da Polonia.”

OBRONA AMERYKI

Nowy Jork. Związek ćwiczebny pól wojskowych powziął uchwałę, w której prosi, aby wszyscy mężczyźni i kobiety Stanów Zjednoczonych byli pociągani obowiązkowo do służby wojskowej i do szeregów obronnych w razie wojny. Rzeczono stowarzyszenie liczy 50 tysięcy członków na całym obszarze USA i ogłasza, że jest gotowe do wywiczenia 10 tysięcy pilotów samolotowych w przeciągu nadchodzącego lata. Przypomina ono, że przed 23 laty, 65 tysięcy oficerów otrzymało wykształcenie wojskowe w ciągu pierwszych 7-miu miesięcy po przystąpieniu Stanów Zjednoczonych do wojny światowej. — Wspomniana uchwała oświadcza, że obecna wojna w Europie zagraża nie tylko wolności starego świata, lecz stanowi również niebezpieczeństwo dla Stanów Zjednoczonych i ich urządzeń demokratycznych.

Z drugiej strony donoszą, że Legia Narodowa Matek Amerykańskich odbyła zjazd, na którym przedstawiono wnioski, aby rząd wydał 2 miliony strzelb w ręce matek amerykańskich, jako gwarancję na wypadek pojawienia się nieprzyjacielskich skrzydeł samolotowych. Pani Johnson, dyrektorka obwodowa owej organizacji oświadczyła, że odda wnioski ów pod obrady zarządu głównego, aby w ciągu dwóch miesięcy mogły być zorganizowane w całym Stanach Zjedn. kobiece oddziały obronne.

A defesa da America

Novo Jork. (Havas, ag. francesa.) — a Associação dos Campos Militares de Treino adoptou uma resolução, na qual pede que os homens e as mulheres dos Estados Unidos sejam forçados a prestar serviço militar e a servir, em caso de guerra. A Associação, que conta 50.000 membros, em todo o territorio dos Estados Unidos, anunciou

Trzęsienie ziemi w Peru

Lima stolica republiki Peru, i Callao, miasto portowe położone w sąsiedztwie tejże stolicy, zostały nawiedzone silnym trzęsieniem ziemi, najbardziej gwałtownym ze wszystkich, jakie się zdarzyły w ostatnich 50 latach. W samym Callao zginęło przeszło 300 osób, a rannych, którym udzielono pomocy, jest z górą 5 tysięcy. Całe dzielnice miasta leżą w gruzach, przyczem 80 procent ofiar trzęsienia ziemi stanowią dzieci. Place miejskie i awenidy zamienione są ra obozowiska ludzi.

Terremoto no Perú

Lima, a capital do Peru, e Callao o porto da mesma capital, foram abaladas por um violento terremoto, mais forte destes ultimos 50 annos. Ultrapassa de 300 o numero de mortos anotados na cidade de Callao, e a mais de 5.000 o numero de feridos atendidos pela assistencia. Bairros inteiros foram totalmente destruidos, sendo que 80 por cento das vitimas são crianças. As praças e avenidas estão convertidas em acampamentos.

crarou que não se tem guiado por nenhuma escola mas esforça-se por encontrar seus propios caminhos.

Os temas para suas obras toma-os muitas vezes da recordação da mocidade, da cidade, de Brodowski. O quadro „Praça em Brodowski” representando a praça vazia dessa localidade que apenas despoja — será por certo um dia procurado como um documento de valor historico.

OBRONA ANGLII

Dover, port angielski w kanale La Manche tuż naprzeciw Francji, znalazł się w niebezpieczeństwie bomb niemieckich, skoro Niemcy stanęli u wybrzeża francuskiego, a równocześnie nieprzyjaciel mógłby zaatakować jakikolwiek inny port południowo-wschodniej Anglii. Dover był celem Napoleona, gdy przedsięwziął wyprawę na Anglię przed przeszło 100 laty. Dlatego też już przed obecną wojną port ten miał zawsze silną załogę wojskową i był opasany wałem fortecznym z cementu, na których zięły paszce armat, wycelowane przeciw nieprzyjacielowi. Warownie te posiadają masy grubości przeszło 4 metrów, i mimo swej starości, są w stanie stać odpór tak najcięższym, nowoczesnym bombom powietrznym, jak i atakowi czołgów. Władze brytyjskie przyspieszają równocześnie ochronę Londynu, a to skutkiem niebezpieczeństwa, jakie wynika z faktu, że Niemcy zbliżyli się do portu francuskiego Boulogne sur Mer, na szlaku armatni od brzegów Anglii.

Rząd angielski, przewidując możliwość niemieckiego ataku z powietrza i morza na Wielką Brytanię, organizuje pospiesznie i zwiększa „korpusty przeciw skoczkom”, a policja śledza ze swej strony przeprowadza rewizje w ośrodkach faszystowskich i bierze pod klucz żywioły tego kierunku, względnie wszystkich podejrzanych o sprzyjanie nieprzyjacielowi.

A defesa da Inglaterra

Londres (Reuter ag. ingl.) Dover, o porto inglez en Canal de Mancha bem em frente da França, acha-se agora em perigo de ser bombardeado pelos alemães do outro lado do Canal e ao mesmo tempo o inimigo poderia invadir qualquer dos portos da costa sudeste britânica. Dover foi um dos objectivos de Napoleão quando quiz invadir a Grã-Bretanha. Mesmo antes da guerra, sempre houve em Dover uma forte guarnição e o local

Widomość ze Stanów Zjedn.

Waszyngton (Havas). Departament stanu oświadcza, że treści pism wymienionych między Rooseveltem a Mussolinim nie będzie ogłoszona.

Dzienniki podają głosy z bojowych gazet następujących z Berlina, które protestują przeciwko rzekomym uzładowi, mocą których jakoby Anglia miała ustąpić Stanom Zjedn. port wojenny Singapur na południu Azji, a to wzamian za dostarczenie w ciągu 24 godzin 5 tysięcy samolotów oraz szeregu statków wojennych. Politycy berlińscy okazują się zakłopotani i powiadają, że jest to nowy chwyt angielski, aby flotę brytyjską Dalekiego Wschodu ściągnąć do awantury na Morzu Śródziemnym oraz aby spowodować przystąpienie Stanów Zjedn. do wojny.

Noticia dos EE. UU.

Washington, (Havas agencia francesa.) — O departamento de Estado informa que a correspondencia trocada entre o presidente Roosevelt e o sr. Mussolini não será divulgada. Os jornais publicam os comentarios dos órgãos ultra-nazistas de Berlim quando estes protestam contra as negociações que dizem estarem sendo entabuladas no sentido da cessão da base naval de Singapur aos Estados Unidos pela Inglaterra em troca da entrega, nestas 24 horas, de 5.000 aviões e varias unidades de guerra do conjunto militar dos Estados Unidos. Os comentadores de Berlim mostram-se apreensivos e dizem que se trata dum golpe para empregar a esquadra do Extremo Oriente na aventura do Mediterraneo e provocar a entrada dos Estados Unidos na guerra.

Król angielski Jerzy VI na przeglądzie nowej eskadry lotniczej. — O rei Jorge VI inspecciona uma esquadilla de novos aviões

sempre dispoz de fortin de cimento cujos canhões podem fustigar o invasor, com o seu fogo Esses fortins, de uma espessura de mais de quatro metros, poderiam, mau grado a sua antiguidade, resistir o choque das mais pesadas bombas modernas e os ataques dos „tanks”. As autoridades britannicas aceleraram as suas medidas de defesa da metropole, em vista do perigo que significa a presença dos alemães perto do porto francez, Boulogne-sur-Mer, a um tiro de canhã da costa britannica.

O governo inglez ao mesmo tempo em que admite que o Reich tentaria uma invasão da Grã-Bretanha pelo ar ou por mar augmenta rapidamente os „corpos anti-paraquedistas”, emquanto a policia de investigações continua varejando centros fascistas e detendo elementos da referida tendencia.

Zapamiętaj

dobrze ten znak

Pomada Minancora

Jest to godło znanej i cudownej maści

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a — na nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmacja Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jedynym pudełkiem rany, zardzewiałą od 8 lat. Były setki podobnych „leczeń”.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwa POMADA MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzućcie naśladowni ctwa! Żądajcie tylko MINANCORY prawdziwej w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora”, Joinville

Tow. Polskie Im. Józefa Piłsudskiego w S. Paulo
AV. DO ESTADO, 1855

W dniu 2 czerwca br. zostanie urządzona w lokalu Tow.
HERBATKA
dobród z której przeznaczą się na Pomoc Ofiarom Wojny w Polsce. — Początek o godz. 4 pp.

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawsze w domu znakomite piwo **IMPERIAL PILSEN** oraz świetny i nowy wynalazek „DELICIOSO” z soku pomarańczowego bez alkoholu
Z BROWARU ATLANTICA — Curitiba, Av. Iguassu nr. 153. Telefon 790 lub 791

Wiadomości Krajowe

Ruch portowy
Anielski statek towarowy „Princeza” wyjechał z portu Rio Grande do Liverpoolu w Anglii...

Pierwszorzędny w S. Paulo Zakład Krawiecki
Wykonuje garnitury męskie z największą dokładnością...

Pierwszy w S. Paulo polski Skład mebli używanych
Zadolenie kupującego w wielkim wyborze; staranne wykończenie i racjonalna cena...

Drukarnia „Baltica” w S. Paulo
Wykonuje druki we wszystkich językach. Bilety wizytowe, handlowe, listy i ko...

Tow. Polskie im. Józefa Piłsudskiego w São Paulo
Zebrań tygodniowe odbywają się w każdą środę o godz. 8 wiecz.

CUKIERNIA POLSKA „MAZURKA”
F. SZANKOWSKA & SYN
S. PAULO, ul. Sebastião Pereira, 116 (Sta Cecilia), Tel 5-5403

LAS
Ziemia na małą fazendę, a to 3 duże szaki przy nowo zrobionej drodze do Serra Esperança...

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria - Porto União Parana
Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

LICYTATOR URZĘDOWY STANU PARANA
FRANKLIN SOARES JUNIOR
Rua Mar. Deodoro nr. 396
Biuro otwarte o 9 do 11 i pół z rana oraz od 13 do 18 po poł.

Zawiadaniom Szan. pp Kupców w mieście i interiorze o raz wędrownym sprzedawców (ambulantów)...

Barros odbył krótką podróż dozrywkowego „Związek”, zaprasza Rio i zajętany przez dziennikarzy o cele przyjazdu, tak ich poinformował: „Głównym celem...

Pszennica
Produkcja pszenicy brazylijskiej wyniosła w zeszłym roku 70 tysięcy ton...

Rio Grande do Sul
Interventor riograndeński podpisał dekret, rozdzielający kwotę federalną w wysokości 5 milionów mlr. na budowę szkół we wnętrzu stanu...

Silna ręka policji
Dziennik „Diário de S. Paulo” przynosi z Bahii następującą wiadomość: Partijnicy wyścigo integralizmu w Ilhéos zabrali się do puszczania ogni sztucznych po wysłuchaniu nadania jednej ze stacji zagranicznych...

RAL
Zarząd Tow. Dobroczynno-Ro-

Trigo
A produção do trigo nacional em 1939 foi de 70 mil toneladas. O paiz economizou 75 mil contos na importação da farinha.

Noticias do Paiz
Movimento nos portos
O cargueiro inglês „Princeza” deixou o porto Rio Grande rumo a Liverpool, levando quasi mil toneladas de carne no valor de 1.500 contos de reis.

Interventor paulista no Rio
Interventor dr. Adhemar de Barros fez uma curta viagem a capital da Republica e indagado pelos jornalistas sobre os objetivos de sua viagem disse o seguinte: „O motivo principal da minha viagem e tratar, com o presidente Getulio Vargas e o ministro da Fazenda, dos assumptos e problemas que se relacionam com a nossa economia em face da guerra...

Comitê de Socorro às Vitimas da Guerra na Polonia
(Autorizado pela Cruz Vermelha Brasileira) Divisão Paranaense
Presidente: Dr. Vitor do Amaral
Secretario Geral: Dr. B. O. Roginski
Tesoureiro: Padre João Paika

W „Gazecie Polskiej” złożono bezimiennie 8\$000. Składki wpłacone do Komitetu Zbiórki
Z listy Tomasza Radwańskiego z Bananal - Massaranduba: Dochód z festy urządzonej na ofiary wojny 513\$200.

LEN LEN LEN
CIA S. MANOEL S.A.
Fabryka w Araukarii
Fabryka kupuje za gotówkę po najlepszych cenach wszelkie ilości słomy i nasienia lnu.

PALACE HOTEL
KURYTYBA
Rua Barão do Rio Branco 42
Telefony 959 i 990
Caixa postal 469

Rodacy chorzy
Wasze zdrowie ma pełno niedzianek!
Zródło zdrowia — Lekarstwo Carminativo Plazuka

Uwaga
Do pracy w gospodarstwie polecam Wam narzędzia mego wyrobu, znane już szeroko i wypróbowane najlepszej jakości

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH
Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarło z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych...

DENTYSCY
Dyplomowany Lekarz Dentysta J. Furmaniak
SCHMIDTINGEROWA
Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie bólu, wprawianie sztucznych zębów, szczerk i t. d.

DYPLOMOWANY LEKARZ DENTYSTA
Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystryki, starannie i po najniższych cenach.

Maria Kryńska
Dyplomowany Lekarz-dentysta
przyjmuje od 1 do 6 pop.
Ul. Emano Pereira nr. 356
Telefon 1-2-8-8

„A BRANDINA”
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pasty, gumowych, pomadek i t. d.

„A BRANDINA”
Specjalność fabryki: Jaja cukrowe BRACIA SOBANIA

UŻYWANY, oft alnie w wo sku ELIXIR „914”
Po kilku dniach zycia tego lekarstwa zauważyć można:
1.)— Krew czystą, wolną po wazeleniu nieczystości i dobrego stanu zdrowia.

NIE ROB DOSWIADCZEN! JEZELI POTRZEBUJESZ OCZYSCIC KREW
UZYJ ELIXIR DE NOGUEIRA
Farmaceuty chemika — JOAO DA SILVA SILVEIRA
Pokonuje SYFILIS we wszystkich okresach WYRZYTY, RANY WOGOLE, REUMATYZM, ICZMENV.

Dr. M. Matiskei
ADVOCADO
Spadki
Pomiary sądowe
Wypadki przy pracy
Obrona
Malet

LEKARZE
Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczno-chirurgiczna
Leczenie zylaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analiz.

Dr. E. Tempski
LEKARZ
Pierwszy asystent 2-go oddziału Kliniki Wewnętrznej Uniwersytetu Pańskiego. Były hospitant Szpitali polskich. Specjalności: choroby serca i płuc. Klinika ogólna. Choroby skórne.

Dr. JANINA WĄTROBIANKA
CHOROBY DZIECIĘCE I KOBIECE
— PORODY —
KLINIKA OGOLNA
— WYJAZDY NA KOLONJE —
Konsultorium i rezydencja: MARECHAL MALLET

Dr. DANTE ROMANO
Z praktyką w szpitalach berlińskich internista Szpitala Ewangelickiego oraz Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medecyny.

Dr. Carlos Heller
z praktyką w szpitalach w Hamburgu Paryżu i Wiedniu. Sześć kliniki ginekologicznej fakultetu medecyny.

Dr. A. POLAN KOSSOBUDZKI
Były asystent II. Kliniki Chirurgicznej Uniw. J. P. Warszawa. Lekarz Sta Casa de Misericordia.
Klinika Medyczno—Chirurgiczna Chirurgia Ogólna.

Dr. Luiz Schnirman
B. internista zakładu położniczego kliniki Uniwersytetu Paranańskiego. Choroby wewnętrzne serce, płuca, wątroba, nerki, żółtek itd. Choroby kobiece. Hemoroidy, wrzody bez operacji. Drogi moczowe. Operacje.

Nauka Kroju
Praktyczny podręcznik Heleny Gryzko z modelami i objaśnieniami. Dział bielizny i krawiectwa.— Książka bardzo użyteczna w każdym domu.
Cena 4\$000

FABRICA DE GRAVATAS ELEGANCIA
C.H.J. Jaquelinum
Rua Visc. Guarapuava nr. 2318, esq.
Dez. Motta - Kurytyba

Stambul
Dziennik
tw. „5-tej
na pewne
zamieszku
wa ośrodk
ce spiski
ukrytych g
ne niedaw
gii a w kt
na rzecz
spiski—ko
dują gwał
świecie, k
obowiązek
nie „5-te
Santiago
spraw w
Chile przy
tyfiskiego
w czasie l
jakich ma
le jak Arg
polecenia
skimi ma
„piątej ko
Buenos
seus stron
nus prze
wniosek o
bywatelsk
jekt przy
praw oby
zkowe, go
watel wyk
gu narodu
dzenia, p
checkie i
dów zagr
czają am
i instytuc
Belgrac
zespolu
jaki miał
kilku dni

5-TA KOLUMNKA

Stambul (Turcja, Havas ag.fr.) Dziennik „Republika“ pisząc o tzw. „5-tej kolumnie“ i wskazując na pewne nie-żądane żywioły zamieszkuje Turcję, przyrówny- wa ośrodki nazystowskie, knując- ce spiski w różnych krajach, do ukrytych gniazd, jakie były usła- ne niedawno w Holandii i Belgii a w których legła się zdrada na rzecz Niemiec. Zdrząły te i spiski—kończy dziennik—spowo- dują gwałtowny odruch w całym świecie, który będzie uważał za obowiązek narodowy wyniszcze- nie „5-tej kolumny“.

Santiago, Chile. — Minister spraw wewnętrznych republiki Chile przyjął ambasadora argen- tyńskiego na dłuższej naradzie w czasie której omawiano środki, jakich mają się chwycić tak Chi- le jak Argentyna, celem zabez- pieczenia się przed burzyciel- skimi machinacjami tak zwanej „piątej kolumny“ niemieckiej.

Buenos Aires, Argentyna. Po- seł stronnictwa radykalnego Lanus przedstawił w kongresie wniosek o zniesieniu tytułów o- bywatelskich. Przedstawiony pro- jekt przewiduje, że cofnięcie praw obywatelskich jest obowią- zkowe, gdy naturalizowany oby- watel wykonywa w dalszym ciągu narodowość swego pocho- dzenia, przyjmując tytuły szla- checkie i urzędy w służbie rząd- ów zagranicznych, które zwal- czają amerykańskie formy rządu i instytucje.

Belgrad, Jugostawia. Koncert zespołu muzycznego z Berlina, jaki miał się tu odbyć przed kilku dniami, został odwołany w

ostatniej chwili, gdy muzyki już się znajdowali w tut. stolicy. Po wodem nieprzyjścia do skutku owego koncertu miało być wy- krycie broni i amunicji w бага- żach przybyłych grajków, którym ponadto towarzyszył niezwykle tłum „turyistów“ i „pomocników“ w liczbie 500 osób. Tak muzyki jak cały ten tłum zostali wezwani do natychmiastowego opuszcze- nia Jugostawii.

Bukareszt, Rumunia. Wszyscy niemiecy przebywający w Rumu- nii otrzykali rozkaz policyjny, aby przedstawili swe dokumenty oso- biste w przeciągu 24 godzin. Kto tego nie uczyni lub kto nie ma papierów w porządku, zostanie natychmiast wyrzucony z kraju.

5-ta kolumna

Estambul (Turquia, Havas ag. franceza). O „jornal turco“ „Repub- lica“ definindo a „quinta colum- na“ e fazendo alusão a certos elementos indesejaveis que exis- tem na Turquia, considera os nucleos nazistas que conspiram nos paizes estrangeiros, tais como os que agiram recentemente na Hollanda e Belgica, como cumplices dos alemães. Essas traicoes — termina o jornal — provocarão doravante violenta reação em todo o mundo, que considera como dever nacional o aniquilamento da quinta colum- na.

Santiago do Chile (UP, agencia norte-americana). — O embaixador da Republica da Argentina foi recebido pelo ministro do Interior, com o qual conferenciam demoradamente sobre as medidas, que devem ser toma- das, por ambos os países, contra as atividades subversivas da „5ª Coluna“ alemã.

Buenos Aires (O Dia) — O depu- tado radical Lanus apresentou um projeto de lei á Camara sobre o can- celamento das cartas de ciudadanía. O referido projeto estabelece que consti- tuem causas obrigatorias de cancela- mento todo quanto resulte em exer- cicio da nacionalidade de origem, a aceitaçáo de titulos de nobreza e em- pregos a serviço de governos estran- geiros, que repudiam nossas formas de governo e suas instituições.

Belgrado (AN, Brasil) — Um con- certo de uma filarmônica de Berlim que devia se realizar aqui há dias pas- sados, foi suspenso á última hora, quando os músicos já se encontravam nesta cidade. A razão pela qual foi suspenso o concerto teria sido a de- scoberta da existencia de armas e munições na bagagem dos músicos e também um grupo de 500 pessoas que os acompanhavam. Músicos e comiti- va foram intimados a deixar a Iugo- slavia.

Bucarest (Havas, agencia francesa). — Todos os alemães residentes na Ru- mania, receberam uma ordem da poli- cia de apresentar seus documentos no prazo maximo de 24 horas.

O Gdańsku

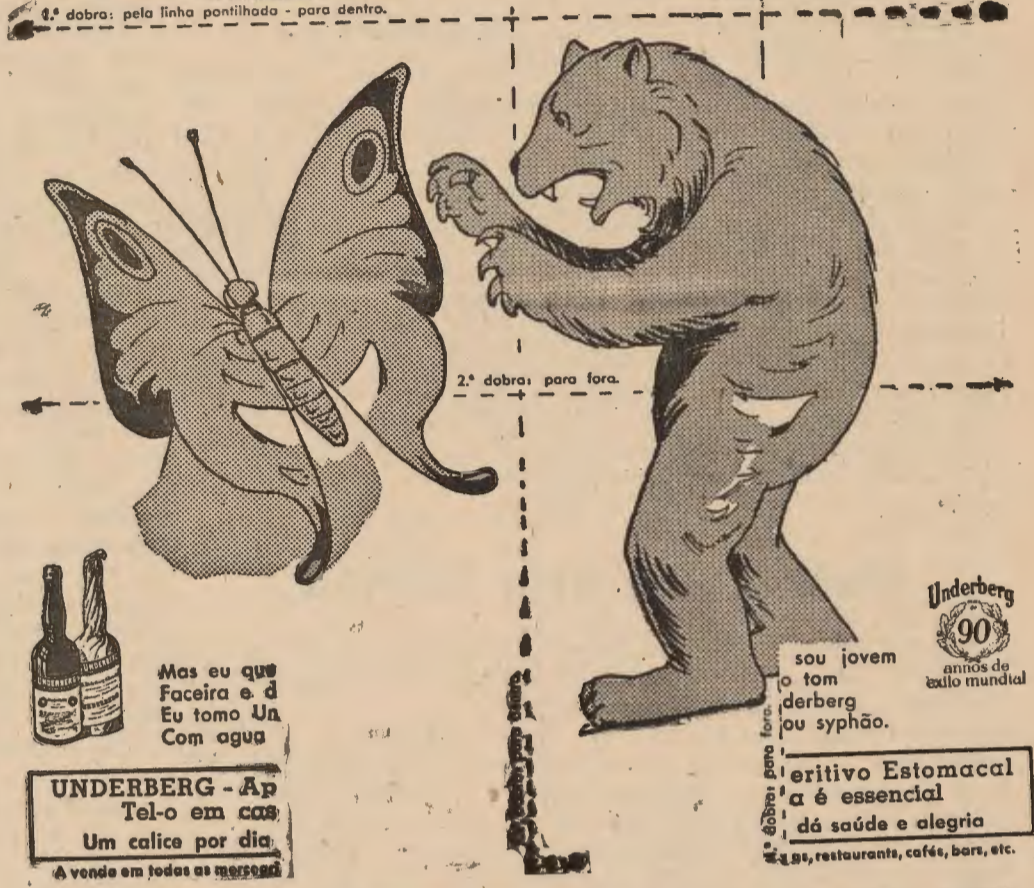
Paryż. Agen- cja polska PAT podaje: Dnia 17 bm. rozpoczęły się w Krakowie narady handlowe prowadzone między delegacją handlową miasta Gdańska oraz organizacjami gospodarczymi, ustanowionymi w Polsce przez władze germańskie. Prezydent gdańskiej izby handlowej i zwiskiem Mohr zło- żył na ten temat urzędowemu dziennikowi niemieckiemu, wy- dawanemu w Warszawie, „Warschauer Zeitung“ — oświadczenie, że tak jak było w ciągu ostat- nich 20 lat, zwią- zek celny mię- dzy Gdańskiem a ziemią pol- skim jest nadal równie pożądany przez obie strony. Oświadczenie to, pochodzące z ust urzędowej osobistości niemieckiej jest szczególnie znamienne, gdyż stwierdza, że Gdańsk nie może utrzymać się gospodarczo bez związania się z Polską a stoi ono w żywej sprzeczności z twierdzeniami propagandy niemieckiej, prowadzonej przed wojną.

Tradução

Paris. (Havas, ag. fr.) A Agencia Pat communica: Foram entabuladas negociações em Cracovia, a 17 do corrente, entre uma delegação de Dantzig e organizações economicas instituidas na Polonia pelas autoridades germanicas. A esse respeito o sr. Mohr, presidente da Camara Economica de Dantzig, declarou ao „Warschauer Zeitung“, jornal allemão official, editado em Varsovia, tal como se verificou durante os ultimos 20 annos uma união adaneira é igualmente desejada por ambas as partes. Essa declaração partindo como partiu de uma personagem official alemã, é particularmente symptomatica, porque significa que Dantzig não pode sobreviver economicamente sem entreter relações com a Polonia, centrariamente as divulgações feitas antes da guerra pela propaganda alemã.

Estes bichos não tomam Underberg mas...

UNDERBERG - Ap Tel-o em cas Um calice por dia.

sou jovem o tom derberg ou syphão. eritivo Estomacal a é essencial da saúde e alegria

UWAGA, Sz. Rodacy! Jeżeli jedziesz samochodem z Kurytyby do S. Paulo lub z S. Paulo do Kurytyby—wstąp na smaczny obiad do nas Hotel do Comercio w Capão Bonito

CASA DAVID Ponizej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID Ładne meble w polskim stylu Postanowiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż. Ujrzeć, to znac / uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, zanim kupicie gdzie indziej Meble? — Tylko CASA DAVID Uwaga, skład na 4 drzwi. Mamy też maszyny do szycia

Naturalizacje Sprawy spadkowe, ściąganie należności Legalizacja oboekrajowców (Książeczki tożsamości na zasadzie nowej ustawy! Ceny umiarkowane. Przyjmuje się zlecenia z interioru, DR J. GELBERT BIURO Rua Pedro Ivo nr. 211 Kurytyba

BANK Francusko-Włoski DLA POŁUDNIOWEJ AMERYK Kapitał fr.100.000.000 Rezerwa fr. — 139.000.000.000 Centrala PARYŻ (Rue Halevy, 12) FILIE w BRAZYLI: S. Paul—Rio de Janeiro—bantos—Curityba—Porto Alegre—Recife—Rio Grande—Bahia

SANGUE SANGUE SANGUE SANGUENOL (Formuła niemiecka) Jedyne lekarstwo w świecie z 8 środkami wzmacniającymi: fosfat, wapno, arsenik i L.O. Po 20 dniach użycia zauważa się: 1. Ogólny powrót sił i zwiększenie apetytu. 2. Całkowite i niknięcie bólów głowy, bezsenności i nerwowości. 3. Ustąpienie depresji nerwowej i wychudzenia u płci obciąża 1. Nahrante uz ziele wagi 1-3 kil. SANGUENOL JEST WIELKIM WYNALAZKIEM NAUKOWYM — orzeczenie dra Manuela Soares de Castro.

BÓL PIERSI REUMATYZM BÓL ZĘBÓW NEURALGIA ZACIECIA, SKALECZENIA BÓL USZU KŁUCIE ŚWIEŻERANY Sto Helena

CHIRURG DENTYSTA MARIA USSYK Gabin. dentystyczny, zaopatrzone w najnowsze urządzenia R. 24 de Maio, 584 Przyjmuje od 5 do 7 wieczór

LEN LEN LEN „SOFITEX“ w Cruz Machado i Marechal Mallet Fabryka kupuje za gotówkę po najlepszych cenach wszelkie ilości słomy i nasienia lnu Dostarcza nasiona selekcyjne Udziela informacji bezinteresownie.

BOLE ZĘBÓW — usuwają natychmiast polskie proszki „KOGUTEK“ (MIGRENO - NERVOSIN) Emiliano Abrão Seleme—Av. João Pessoa, 71—1. and.—Curitiba

„PREDILETA“ Jeden typ --- specjalny — NAJLEPSZA MAKA PSZENNA — MŁYN W JOINVILLE (Caixa postal, 110) AGENCI W KURITYBIE: LATTES & Cia Caixa postal, 25 Telefon 7-2-2 UL. H.A.L. DEODORO 23 — CURITIBA

Niezawodna przy łupieżu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabistymi i perfumuje je. Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych We wszystkich aptekach i drogeriach Wyrób Lab. „Minancora“ w Joinville

Rio das Cobras Bydło rasy czerwonej polskiej na RIO DAS COBRAS Nowa największa Kolonia w Paranie położona w okolicy bardzo dużej przyszłości na prawym brzegu rzeki Iguassu w bliskiu traktu Guarapuava-Foz do Iguassu Niebawymy nigdzie ogromny procent ziemi pierwszej klasy zupełnie iewnej, nadającej się do uprawy pługiem. Cena ziemi obecnie mierzonego drugiego bloku 120\$000 za jalkier Warto zamawiać zaraz bo będzie drożej. Informacji udziela się w Kurytybie, przy ul. Brigadeiro Franco, 1488 lub na kolonii Rio das Cobras (municypium Guarapuava), za osadą Laranjeiras. PROSPEKT ILUSTROWANY wysyłamy na żądanie. Adres dla listów: CIA COLONIZADORA E MERCANTIL PARANAENSE S. A. Caixa postal 222, Curityba — Parana Uprzedzamy, że kupujący ziemię nie mogą liczyć na stały zarobek przy pracach na kolonii ani tem bardziej na kredyt w naszym magazynie, muszą więc posiadać pewien zapas gotówki na zagospodarowanie się. UWAGA: Wystrzegać się „fazendeirów“, proponujących sprzedaż terenów. Tytuły własności w Paranie są często nieuregulowane, i koloniści, nabywający ziemię z rąk prywatnych, są narażeni na podwójne płaćenie. Re istrada sob n. 1 no Registro Imobiliario de Guarapuava, de acordo com decreto-lei n. 58 de 10-12-937, art. 10.

tsiskei DO pracy Obrona Malet ZE browolski purgiczna odów, hemo- Syfilis, choro- laborato- Tira den 13 do 6 gdu de Maio, 879 ski oddziału Kil- erytytu Pa Szpitali pol- oby serca i roby skórne rzez najnow- macia Guaira riano 740 do 12 i od 2 Silva Jardim i w nocy DBIANKA ECIEĆE Y — OLNA ONJE — zydencja: ALLET MANÓ bertlińskich angielickiego isericoordia w or sekcji ope- dedecyiny. Le- g moczowych tra-fioletowa, rowego, prze- rzo-łów i no chwy rozrod- ów, ppehera rzo-łów, wę i. Tiradentes (Minaerwa) ador Coréa, 4 Keller w Hamburgu kliniki gine- dycyny. Choroby pier — Promienie cia Avenida, od 10,30 do cia da Ordem 9 do 10. 875 ikanie 424 SON dycznego na ralskim poro-ach. — Gruzlica. — tra-fioletowe acharias, 62 Resydencja 110 (Batel) SOBUDZNI i Chirurgicz- Lekarz Sta hirurgiczna śmia. cenie, wady lub nabyte) ni a, zwichnię- armacja Bra- 90) Rio Branco irman po-łożniczego arańskiego. serce, płu- id. Choroby zody bez ope- racje. chorych z nie wyjeżdż- o Tacla, plac eston 2554. Qd Maio, 80. Te roju eleny Grzel- eniami. Dział ążka bardzo mu. C KREW JEIRA LVEIRA WYRZUTY.

